

Xaver Bayer

A lejárát

Miután az időt a sötétség beálltáig a fülemülék magasan fekvő, híres erdejében töltöttük, elindultunk újra a lejtőn. A hegyi lépcső az erdő szélén a már sötétségben fekvő faluba vezetett, de a korlát mentén gond nélkül haladtunk lefelé. Ezzel a legnehezebb részt magunk mögött is hagytuk, gondoltunk mi. Néhány perc gyaloglás következett a falu utcácskáin, ami az emelkedésük miatt szintén megerőltető volt. Be kellett vullanunk, már nem voltunk biztosak benne, nem tévedtünk-e el. Egyszerre minden másnak tűnt, mint délután. Néhány sarkon azt éreztük, amíg mi a hegytetőn az erdőben voltunk, a falu lakói, azért, hogy félrevezessenek, egy egész kicsit átalakították a házaikat. Ez a kút a szemet gyönyörködtető domborművel – egy madár, amely egy szívből, mint egy tojásból kelt ki – amikor felfelé haladtunk a meredek utcán, nem jobbról volt, és most mégis balról megyünk el mellette? A turista információt felfelé feltűnően egy kereszteződésben láttuk, most meg két ház közt állt. És a vödörök a muskátlikkal nem ott voltak a másik oldalon? Most meg itt vannak. Míg világosban egy fal mentén egy térre értünk, most egy ráccsal van lezárva az út. Egy háromszoros elágazásnál megálltunk. Egyik út sem tűnt helyesnek. Az egyik egy istálló kapujához vezetett, a másik látótávolságon belül egy kerítésben végződött, a harmadik pedig a sötétségbe veszett. Nem volt más választásunk, mint néhány métert felfele visszamenni, hogy kitaláljuk, hol fordulhattunk rossz irányba.

Egy vendéglőhöz értünk, nyitott ajtaján fény szűrődött ki, ami azt is jelenthette, hogy nyitva volt, ezért úgy döntöttünk, bemegyünk és segítséget kérünk, de se az ebédlőben, se a konyhában nem láttunk senkit, valahonnan halk zene szólt és ételillat terjengett. A vendéglő sarkában állt egy poros zenedoboz, kihúzott dugasszal, láthatóan már csak lomtárolóként szolgált. Benéztünk a rajta hagyott rakás műanyag asztalterítő alá, meglepődtünk, hogy a megsárgult zenekártyácskák kizárólag aktuális slágerekre utalnak, nem is tudtuk, hogy ezeket bakelit lemezen is kiadták. Kiléptünk az ajtón és egy másik úton indultunk tovább.

Egy magányosan álló ház balkonján ült egy öreg nő. Köszöntünk neki, és megkérdeztük, hogy jó helyen járunk-e, ha a parkolóhoz akarunk menni, de a nő egy ismeretlen nyelven válaszolt. Megpróbáltunk még egyszer gesztikulálva, az ujjunkkal a völgybe mutatva kérdezni, de az öreg hanglejtéséből úgy tűnt, nem a választ, hanem egy történetet próbál nekünk emlékezetből elmesélni. Abba se akarta hagyni a beszédet, és mivel nem tudtuk meg többet, elköszöntünk, és mentünk tovább, azonban a hangja, mint a vízcso bogás még néhány sarkon túl is hallható maradt. Egy platóra értünk a falu közepén, ahol már egyszer az emelkedő miatt egy kis pihenőt kellett tegyünk, hogy kifújjuk magunkat, és egy pillantást vessünk a sűrű erdővel benőtt hegylábak közti völgyre, amely föntről úgy nézett ki, mintha óriáskezek nyomták volna össze. A plató körül álló házak között, nagyjából közepen volt egy étterem, a néhány szabadtéri asztalnál emberek ültek és ettek. A kinézetükből rögtön látszott, hogy ugyanolyan turisták, mint mi, ezért nevetségesnek tűnt volna, hogy éppen tőlük kérdezzünk a lefelé vezető útról. Ezenkívül már elég részeknek is tüntek, legalábbis egy kicsit túl vidámnak ahhoz, hogy megbízható segítséget reméljünk tőlük. Ahogy megértettük a helyzetet, megpróbáltunk észrevétlenül elosonni az asztalok előtt, és ez egész jól sikerült is. Úgy mozogtunk, mintha helyiek lennénk, a vendégek pedig annyira jól szórakoztak, hogy észre se vettek minket. Teljesen elfoglalták magukat azzal, hogy az egyik falatot a másik után a szájukhoz emeljék, és rágás nélkül lenyeljék, miközben egymást szórakoztatták, valamifajta ivó nótát, durva, közönséges versikéket énekeltek fejhangon, egyik se nézett ránk egy pillanatnál tovább, ugyanígy tettek a társaság lábához dörgölőző kutyák és macskák is, melyek teste olyan sovány volt, hogy a bordáik is kiálltak. Amint magunk

mögött hagytuk a platót, fellélegeztünk. Legalább most óvatosak voltunk, ami az orientációt illeti, mert a szűk utcák közepén a kőlépcsőket letapogattuk. Magabiztosak lettünk, szinte teljesen meg voltunk győződve arról, hogy most már a parkoló felé haladunk, annyira, hogy már tudtunk is a helyzeten viccelődni, és arról beszéltünk, mit csinálunk az este hátralevő részében, de hirtelen mintha túlzott magabiztosságunk miatt büntetnének minket, nem juthattunk tovább, mert az út megszakadt egy lejtő előtt, szóval az ösvény egy nem kivilágított terület felé, biztosan rossz irányba vezetett. Így vissza kellett fordulnunk, és visszamentünk az utolsó elágazásig. Nem maradt más, újra el kellett mennünk a mulatozó társaság előtt, hogy egy másik lejárót találjunk a völgybe. Kínos volt, hogy nyilvánvalóan eltévedtünk, de megint nem vettünk tudomást a csoportról, csak egy kövér nő állt fel gyorsan, akinek az egyik melle kilógott a blúzából, és ahogy az asztala előtt átnyomakodtunk, felemelte a kameráját és egy képet készített rólunk, aztán anélkül, hogy törődne velünk, lenézett a kamera picike kijelzőjére.

A terecske jobb oldalán egy kicsi templom volt, előtte egy út kanyarodott, arra akartunk szerencsét próbálni. Megálltunk, amikor egy gyerekhang megszólított minket, körbenézünk, és csak akkor láttuk meg a fejecskét a templommal szembeni ház egyetlen ablakában. Megismételte a szavait, de nem értettük, hogy mit akar mondani nekünk, szóval értetlenségünkben megrándítottuk a vállunkat. A fiú nevetett, megfordult, bekiáltott a szoba belsejébe, és rögtön még fél tucat másik gyerek nyomódott az ablakpárkányhoz. Elbizonytalanodtunk, és újra megrándítottuk a vállunkat, akkor elhallgatott a csoport, talán a legidősebb közülük, egy félig leragasztott szemüvegű fiú tudott olyan nyelven, amelyet mi is értettünk, elmondta, hogy az út, amin épp elindulnánk a temetőbe vezet, de alig, hogy beszélni kezdett, a többi gyerekek vadul nevetni és ricsajozni kezdett. Akkor a szemüveges fiú felemelte a kezét, a többiek elhallgattak, majd azt mondta, úgy sejtí, hogy a parkoló felé vezető utat keressük, bólintottunk, és különböző irányokba mutogattunk, hogy megértessük vele, elveszítettük a tájékozódási képességünket. A fiú jelezte, hogy várjunk, és elment az ablaktól. Hirtelen a többi gyerek újra nevetni és fecsegni kezdett, és akkor sem hagyták abba, amikor a házacska kapuja kinyílt és a fiú kilépett. Egy pillanatig, megszegyenülve állt előttünk, azon volt, hogy a nevetés hangzavarát legyűrje, majd intett, hogy kövessük. Gyorsan a platóra vitt minket, ahol két ház közötti hasadékra mutatott, olyan keskeny volt, hogy csak úgy lehetett átjutni, ha az ember enyhén meghajolva, oldalazva megy. Itt, mondta a fiú. Megköszöntük, ő vigyorgott és visszaszaladt a játszópajtásaihoz.

Miután a hasadékon átpasszíroztuk magunkat, minden megoldódott magától. Egyetlen széles utca jobb és baloldali leágazás nélkül egyenesen a falu széléhez vezetett, ahol egy „A fülemülék erdejéhez” feliratú nyíl és a nagy tájékoztató tábla állt a település és a környékének rajzával, amely alapján délután eligazodtunk. Ezután rögtön meglelt a parkoló. Habár még egy kis időbe telt, mire az autónkat is megtaláltuk, végül előkerült és el tudtunk indulni. Úgy tűnt, a meredek szerpentin a völgybe lefele rövidebb, mint néhány órával ezelőtt gondoltuk, amikor felfelé haladtunk. Sokkal rövidebb. Nagyon sokkal rövidebb.

Lesi Zoltán fordítása

Xaver Bayer (Bécs, 1977) osztrák író. A filozófia és germanisztikai tanulmányai után Bécsben maradt, mint szabadúszó író. Eddig tíz kötete, regényei, elbeszélései és színházi darabjai jelentek meg többnyire a kiváló osztrák Jung und Jung kiadónál. 2008-ban az *Die Alaskastraße* regényéért Hermann Lenz díjat kapott. Az *átlátszó kezek* című kötete a könyvfesztiválra jelenik meg a FISZ–Kalligram Horizontok világirodalmi sorozatban Lesi Zoltán fordításában.